

Asansör Sempozyumu ve Sergisi 2012 Gerçekleştirildi

Odamız ve Makina Mühendisleri Odası (MMO) birlikteliğinde, İzmir Şubeleri yürütücülüğünde Asansör Sempozyumu ve Sergisi 2012 04-06 Ekim 2012 tarihleri arasında Tepekule Kongre ve Sergi Merkezi'nde gerçekleştirildi. 724 kayıtlı delege olmak üzere yaklaşık 1180 kişinin katılımıyla İzmir'de gerçekleştirildi. Etkinlikte; 9 oturumda 28 yerli ve yabancı bildiri sunumu, 1 açık oturum, 1 panel, 5 kurs, bina yöneticilerine yönelik 2 bilgilendirme toplantısının yanı sıra ilköğretim çağındaki çocuklara yönelik "Güvenli Asansör ve Yürüyen Merdiven Kullanımı" konulu bir eğitim çalışması yapıldı.

Sempozyumun açılış oturumu, Latin Centre Ritim Atölyesi'nin perküsyon gösterisi ile başlarken oturdaki ilk konuşmayı MMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı **Mehmet Özsakarya** yaptı. Özsakarya, asansör ve yürüyen merdiven teknolojilerinde yaşanan çok hızlı gelişmelerin ve değişimin, enerji verimliliği gibi konular asansörlerde mühendisliğin önemini gittikçe arttırdığını vurguladığı konuşmasında, sempozyumun, Türkiye'de yaklaşık sayısı 300 bini

bulan asansörlere ilişkin, ilgili sektörde üretim ve üretim sonrası süreçlerde yaşanan sorunların ve bunların çözüm önerilerinin ortaya konulacağı bir etkinlik olacağını belirtti.

Şubemiz Yönetim Kurulu Başkanı **Özcan Uğurlu** konuşmasında; "MMO İzmir Şubesi ile birlikte yürüttüğümüz piyasaya yeni arz edilen asansörlerin tescil (ruhsat) kontrolüne ilişkin yerel idarelerle yapılan protokoller çerçevesinde kontrollerimiz devam

etmektedir. Bugün itibarıyla toplam 15 yerel idareyle protokolümüz bulunmaktadır. Yılda 600 civarında asansörde tescil kontrolü gerçekleştirilmektedir. Ülkemizde yılda 15.000 civarında asansörün piyasaya arz edildiği düşünüldüğünde can ve mal güvenliği açısından tescil kontrollerinin anlamı bir kat daha artmaktadır" dedi. Uğurlu, mühendislik alanında mesleki denetimin önemli olduğunu ifade ederken, 3 ve 14 Nisan 2012 tarihlerinde İmar Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler ile meslek odalarının yürütmekte olduğu mesleki denetim ortadan kaldırılmak istendiğini söyledi. Uğurlu, söz konusu değişikliklerin, siyasi iktidarın meslek odalarını zayıflatmak amacı doğrultusunda

gerçekleştirildiğini, İzmir Büyükşehir Belediyesi İmar Yönetmeliği'nde de aynı doğrultuda yapılan düzenlemeyle kamusal proje mesleki denetiminin aranmaz hale gelmesini eleştirdi. Özcan Uğurlu; kamusal alanın genişlemesinin sosyal demokrasinin gelişmesine de etkisi olacağını belirterek, mühendislik mesleğinin doğru uygulanması, teknolojik gelişmelerin halkın yararına sunulması konusunda çalışmalarını sürdüreceğini vurguladı.

MMO Yönetim Kurulu Başkanı **Ali Ekber Çakar**, Makina Mühendisleri Odası'nın asansör alanında çok yönlü çalışmalarda bulunduğunu belirtti. Asansör ve yürüyen merdiven sektörünün yaklaşık 1 milyar dolarlık bir ekonomik hacme sahip olduğunu, ancak Türkiye'de mevcut asansörlerde önemli sorunlar bulunduğunu ifade eden Çakar, "Örneğin 2011'de kullanımda olan yaklaşık 250 bin asansörden yalnızca 12 bin 336'sı yani % 4,89'u kontrol edilmiş; % 95,11'i ise kamu denetiminden tamamen yoksun bulunmaktaydı. Bu durum toplumun can güvenliğinin nasıl büyük bir tehlike içinde olduğunu da göstermekteydi" dedi. Çakar, MMO olarak, gerçekleştirilen asansör periyodik kontrolleri vasıtasıyla "Türkiye'de mevcut denetimsizlik gerçeğinin aşılmasına katkı sunmayı amaçladıklarını" söyledi.

Açılış etkinliğinde son konuşmayı yapan EMO Yönetim Kurulu Başkanı **Cengiz Göltaş**, Asansör Sempozyumu'nun **2006 yılından bu yana MMO ve EMO birlikteliğinde gerçekleştirildiğini hatırlatarak, sempozyumu, birlikte iş yapma**

kültürünün geliştirilmesi açısından önemli bulunduğunu vurguladı. Göltaş asansör periyodik denetimlerine ilişkin olarak şunları ifade etti: "**A tipi muayene kuruluşları tarafından yapılan denetimlerde topraklamasından, elektriksel güvenlik sistemlerine, kumanda panosundan makina motor grubuna, kabin ve kat butonlarından sigorta, aydınlatma ve priz devrelerine kadar bir çok noktada yapılan denetimin elektrik mühendisliği disiplinine girmesinden dolayı mutlaka her denetim için bir elektrik mühendisinin yer alması teknik ve idari bir gerekliliktir.** Denetimlerin mühendislik incelemesini bürokratik bir işleme dönüştürmeden, kamu sağlığı ve can ve mal güvenliği esasları çerçevesinde yerine getirilmesi konusunda ilgili kurumlara büyük görev düşmektedir". İş kazalarına dikkat çeken Göltaş, "SGK verilerine göre 2010 yılında 1444 işçi, 2011 yılında ise 1563 işçi hayatını kaybetti. Bu gerçeklere rağmen AKP iktidarı işçi ölümlerini "kader", "vadeleri dolmuş", "ölüm bu işin doğasında" diye değerlendiriyor. Oysa tüm iş kazaları ve meslek hastalıkları önlenabilir. **Bizler önlenebilir oldukları halde gerçekleştiği için yaşananları "iş cinayeti" olarak tanımlıyoruz"** diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü: "Asansör imatlarında da karşılaşılan ve hayatın

her alanında yaygın olan işçi ölümlerinin altında yatan nedenler, sağlıklı ve güvenli

çalışmanın bir maliyet olarak görülmesidir. Sermaye bu yüzden "işçi sağlığı" yerine "iş sağlığı" kavramını kullanıyor. Yani işçilerin değil işin sağlığı, işletmenin verimliliği ön planda tutuluyor. AKP iktidarı da işçilerin can güvenliğini sağlayacak düzenleme ve denetimleri yerine getireceğine; küresel rekabeti yani işletmelerin kârlılığını gerekçe göstererek emekçileri koruyan mevcut düzenlemeleri dahi ortadan kaldırıyor ve denetim görevini gerektiği gibi yerine getirmiyor. Sonuç olarak **insanların yaşamlarını kolaylaştırmak üzere yapılan her üretimde güvenlik, ortak yarar ve çevreye uyum, teknolojinin kullanılmasında etik bir önkoşul olarak algılanmalıdır."**

Açılış konuşmalarının ardından Sempozyumun ilk günü yapılan üç oturum, **Asansörlerde Topraklama Tesisatı, Asansörlerde Elektrik Tesisatı ve İç Tesis Yönetmeliği** başlıklarında iki kursla tamamlandı.

İş Güvenliği ve İş Kazaları Açık Oturumu

Asansör Sempozyumu ve Sergisi kapsamında, "İş Güvenliği ve İş Kazaları" başlıklı bir açık oturum düzenlendi.

Moderatörlüğünü AYSAD Başkanı Sefa Targıt'ın yaptığı açık oturuma TMMOB adına Bedri Tekin, Buga-Otis A.Ş. Genel Müdürü Bora Gülan, Plastik ve Mikro Cerrahi Uzmanı Op. Dr. Oya Bayrı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı İsmail Gerim konuşmacı olarak katıldı.

Açılış konuşmasını yapan moderatör Sefa Targıt; "güvenlik kültürü tamamen içsel bir algı ve değerlendirme sonucu insandan insana ve giderek toplumun geneline yayılır. Güvenlik kültürünün eksikliği sonuç olarak büyük ve dönülmez kaza ya da kayıpları beraberinde getiriyor. Doğru açıdan, doğru değerlendirme ve yaklaşımla yanlışlar saptanabilir" dedi.

Açık oturumda ilk sözü alan **Bedri Tekin**, Türkiye'nin iş kazası sayısı bakımından Avrupa'da birinci, dünyada ise üçüncü sırada olduğunu hatırlatarak, "**İş kazası sıklık hızında ABD, Almanya ve İngiltere'den iyi durumdayız. Ancak her 100 bin çalışanda kayıp sayısına baktığımızda bu ülkelerin önündeyiz**" dedi. Türkiye'de 'güvenlik kültürü'ne ilişkin unsurların önemsenmediğini belirten Tekin, kazaların azaltılması için öncelikle 'risk değerlendirmesi' gerektiğini, fakat risk değerlendirmesi kültürünün de Türkiye'de çok oturmadığını ifade etti. Bedri Tekin bu konuda eğitim ve yönergelerin de önemli olduğuna dikkat çekti. **Tekin, 6331 sayılı yasa ile 1 Temmuz 2013 tarihinden itibaren bir kişi çalıştıran işletmelere bile iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi**

bulundurma zorunluluğu getirildiği bilgisini sözlerine ekledi.

Tekin'in ardından söz alan **Bora Gülan**, yurtdışına yaptığı ziyaretlerde, emniyet kültürü açısından Türkiye'dekiler kadar kötü şantiyelere rastlamadığını dile getirdi. Firmalarında, çevre, sağlık, emniyet yönetim sisteminin mevcut olduğunu ve bu sistemde sorumluluğun en üstten en alta kadar gittiğini söyleyen Gülan, "Firmamızda asansör ile ilgili sekiz, yürüyen merdiven ile ilgili ise dokuz temel kuralımız var. Sürekli iletişim ile iş emniyeti konusunu canlı tutmaya çalışıyoruz" diye konuştu. Çevre, Sağlık, Emniyet Yönergesi'ne değinen Gülan, çalışanların emniyet konusunda duyarlı olması gerektiğini belirtti.

Açık oturumun üçüncü konuşmacısı olan **Op. Dr. Oya Bayrı** ise, Ağustos 1991 ile Mart 2012 tarihleri arasında çalıştığı hastaneye başvuran 11 bin acil vakadan 9 bin 750'sinin iş kazası kaynaklı olduğunu ifade etti. Dünyada her yıl meydana gelen 110 milyon iş kazasında 180 bin işçi-

nin hayatını kaybettiğini belirten Bayrı, "**İş kazalarında en önemli faktör eğitim eksikliği. İnsanımıza kendini korumayı öğretmek zorundayız. Ülkemizde, iş kazaları sonrası müdahale amaçlı mikro cerrahi merkezi sayısında da sıkıntı var**" şeklinde konuştu.

Son konuşmacı olan **İsmail Gerim**, Türkiye toplumunun sürekli başkalarının hatalarını öne çıkararak, kendi hatalarını örten bireylerden oluştuğuna dikkat çekti. 2 milyon 'güvensiz davranış'ın 1 ölümlü kazaya neden olduğunu dile getiren Gerim, "**İş kazaları nedeniyle bir yılda meydana gelen 1400 ölüm ile bu rakamı çarptığımızda ortaya çok büyük bir rakam çıkıyor. Türkiye'de her gün 172 iş kazası olurken bu kazalarda 4 kişi hayatını kaybediyor, 6 kişi ise sürekli iş göremez hale geliyor**" dedi. İsmail Gerim; iş güvenliğine ilişkin olarak; risk değerlendirmesi, sağlık gözetimi, acil durum planları, büyük kaza önleme politika belgesi, güvenlik raporu olması gerektiğini belirterek konuşmasını noktaladı.

“Periyodik Kontrol ve SNEL Uygulaması” Paneli

Asansör Sempozyumu ve Sergisi kapsamında 6 Ekim 2012 tarihinde “**Periyodik Kontroller ve SNEL Uygulaması**” başlıklı bir panel düzenlendi.

Panelin moderatörlüğünü MMO Yönetim Kurulu Başkan Vekili Yunus Yener yaparken, panele konuşmacı olarak Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’ndan İlyas Menderes Büyüklü, Elektrik Mühendisleri Odası’ndan Bülent Çarşıbaşı, MMO adına Berkay Eriş, TSE Gözetim, Muayene ve Koordinasyon Grup Başkanı İlknur Kılıç, sektör temsilcisi Serdar Tavaslıoğlu ve AYSAD Yönetim Kurulu Başkanı Sefa Targıt katıldı.

Panelin ilk konuşmacısı olan **İlyas Menderes Büyüklü**, Türkiye’de A Tipi Akredite Muayene Kuruluşu sayısının 28 olduğunu belirtti. Bu kuruluşların 324 ilçede belediyelerle asansör periyodik kontrol protokolü imzaladığını ifade eden Büyüklü, “Bu çalışmalarda hedef belediye sayımız ise 973. Tabloya baktığımızda, üç büyük şehirdeki belediyelerin yüzde 80’ine yakını ile protokol imzalandığını görüyoruz. Mevcut asansörlerin iyileştirilmesine ilişkin yönetmeliğin mevzuata dâhil edilmesi, bakanlığımızın önümüzdeki dönemdeki en önemli hedeflerinden biridir” dedi.

Büyüklü’nün ardından söz alan **Bülent Çarşıbaşı**, **A Tipi Muayene Kuruluşları’nın bugün kullandıkları kontrol formlarının, EMO ve MMO’nun 1996 yılından bu yana sürdürdüğü çalışmaların bir yansıması olduğunu söyledi. Çarşıbaşı, asansör kontrollerinin birçoğunda elektrik mühendisi bulundurulmadığını ve EMO olarak bu konuda kaygı ve tereddütlerinin olduğunu sözlerine ekledi.**

Berkay Eriş, MMO Asansör Kontrol Merkezi tarafından yapılan periyodik kontrol çalışmalarının bir özetini sunarken, Oda olarak bugüne dek 192 belediye ile periyodik kontrol protokolü imzalandığını dile getirdi. Eriş, “Ağustos ayı itibarıyla kontrol edilen 20 bin 157 asansörün yüzde 91’ine kırmızı etiket yapıştırdık. Bu asansörlerin yüzde 6’sı sarı, yüzde 3’ü ise yeşil etiket alabildi” diye konuştu. SNEL yönetmeliğinin şu an için çok uygulanabilir görünmediğini belirten Eriş, “Henüz protokol bile yapılmayan, bu konuda bilgili ve ilgili olmayan belediyeler var. Hazırlanacak kamu spotları ile yurttaşların bilgilendirilmesi gerekiyor” dedi.

Panelin bir diğer konuşmacısı olan **İlknur Kılıç**, TSE olarak 101 belediye ile protokol imzaladıklarını ve şu ana kadar 15 bin dolayında kontrol gerçekleştirdiklerini ve her 10 asansörden en fazla birinin “kurusuz” anlamına gelen yeşil etiket alabildiğini söyledi. Kılıç, yayımlanan yeni tebliğ ile kırmızı etiket alan asansör sayısının artacağını düşündüklerini sözlerine ekledi.

Asansör sektörünü temsilen panele katılan **Serdar Tavaslıoğlu**, mevcut periyodik kontrol formu ile EN 81-80 yaklaşımı arasında bir karşılaştırmada bulunduğu konuşmasında, “Yıllık kontrolün pratikte çok uygulanabilir olduğunu düşünmüyorum. Yıl içindeki ikinci kontrolün ardından 3-4 ay sonra tekrar kontrole gitmek bıkkınlık yaratacaktır” dedi. Tavaslıoğlu, periyodik kontrolün yeniden bir ruhsatlandırma olarak değerlendirilmemesi ve mevcut asansörün güvenli olmasının yeterli bir hedef olarak seçilmesi gerektiğini dile getirdi.

Panelin son konuşmacısı olan AYSAD Başkanı **Sefa Targıt**, kırmızı etiket yapıştırılan asansör sayısının fazlalığından yakınırken, “Muayeneler önündeki bir numaralı engel, aşırı sayıda kırmızı etiket yapıştırılmasıdır” dedi. Tavaslıoğlu, sektörün her temsilcisinin, kontrollerin yapılmasına destek vermesi gerektiğini ve sektörün katılımı ve iyi niyeti olmasızın asansörlerin durumunun düzelmeyeceğini vurguladı.

Kurslar...

Sempozyum kapsamında “**Asansörlerde Topraklama Tesisatı**”, “**Asansörlerde Elektrik Tesisatı ve İç Tesisat Yönetmeliği**”, “**Montaj ve Bakım Personeline Yönelik İş Güvenliği**”, “**Hidrolik Asansörlerde Test ve Son Muayene**”, “**Risk Değerlendirmesi**” başlıklarında toplam beş kurs düzenlendi.

Sempozyumun ilk günü yapılan Asansörlerde Topraklama Tesisatı kursunda **Elk. Y. Müh. Taner İriz** bilgi verdi. Asansör firmalarında görev yapan mühendisler ve teknik personele yönelik olarak düzenlenen kursta; elektrik çarpması ve dolaylı dokunma, elektromanyetik uyumluluk, topraklamalar, AG tesislerinde topraklama konusunda bilgiler aktarıldı ve örnek uygulamalar yapıldı.

Aynı gün **Elk. Müh. Bülent Çarşıbaşı**'nin sunduğu Asansörlerde Elektrik Tesisatı ve İç Tesisleri Yönetmeliği kursunda; Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ve asansörlerde elektrik tesisatı konusunda bilgi verdi. Kursta; EMO Asansörlere Ait Elektrik Mühendisliği Hizmetleri Yönetmeli-

ği, EMO Elektrik İç Tesisat Projeleri Hazırlama Yönetmeliği'ne ilişkin bilgilerin yanısıra ilgili standartlar, tablolar, kolon şeması, kablolar, artık akım anahtarları, sigortalar, kesiciler, kuyu, kabin, makine dairesi aydınlatma ve kuvvet tesisatları, zayıf akım tesisatları, kumanda panoları, faz koruma röleleri, termik röleler hakkında bilgilendirme yapıldı.

Sempozyumun ikinci günü **Elk. Müh. Mustafa Tutsak** sunduğu iş güvenliğine ilişkin kursta; ulusal mevzuat kapsamında iş sağlığı ve güvenliği, montaj sırasında alınacak önlemler, işaretlemeler, kişisel kuru-

yucu donanımlar konularında bilgiler verdi. Aynı gün yapılan Hidrolik Asansörlerde Test ve Son Muayene başlıklı kursta; son muayene sırasında alınması gereken iş güvenliği tedbirleri, son muayene formu kullanılması konusunda bilgilendirme ve uygulama yöntemleri katılımcılarla paylaşıldı.

Mak. Müh. Halim Akışın'in sunduğu Risk Değerlendirmesi başlıklı son gün yapılan kursta; asansör tasarımı, imalatı, montajı, son kontrolü, bakım faaliyeti ve kullanımı sırasında oluşabilecek tehlikeleri hakkında bilgi verildi.

Güvenli Kullanıcı Eğitimi

Asansör Sempozyumu kapsamında çocuklara yönelik asansörlerin güvenli kullanımı eğitimi gerçekleştirildi.

Zehra Semahat Erişen İlköğretim Okulu öğrencilerinin katıldığı eğitimde EMO İzmir Şubesi Asansör ve Elektromekanik Taşıyıcılar Komisyonu Başkanı Bülent Çarşıbaşı çocuklara asansör ve yürüyen merdivenleri kullanırken dikkat edilmesi gereken noktaları aktardılar.

Etkileşimli eğitimde çocuklara yönelik güvenli kullanıcı video gösteriminin ardından mini bir sınav yapıldı. Sınav sonucunda öğrenciler “Güvenli Kullanıcı Belgesi” aldılar.

Öğrenciler, eğitimdeki bilgilerin uygulamasını sergi alanındaki yürüyen merdivenlerde yapma olanağı buldular.

